

720

Besluit van 16 december 1993, houdende wijziging van het Mijnreglement 1964 en het Mijnreglement continentaal plat (schadelijk geluid)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken van 23 maart 1993, nr. 93021165 WJA/W;

Gelet op de richtlijn nr. 86/188/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12 mei 1986 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk (PbEG L 137) alsmede op artikel 9, eerste en derde lid, van de Mijnwet 1903 en op artikel 26, eerste lid, onder b, van de Mijnwet continentaal plat;

De Raad van State gehoord (advies van 1 september 1993, nr. W10.93.0176);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken van 14 december 1993, nr. 93079839 WJA/W;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Mijnreglement 1964¹ worden na artikel 236 vijf nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 236a

1. Op plaatsen, waar personen in verband met door hen te verrichten arbeid moeten verblijven, dient het geluidsniveau te worden beoordeeld en, indien nodig, gemeten ten einde de arbeidsplaatsen te bepalen waar personen aan niveaus van schadelijk geluid kunnen worden blootgesteld.

2. De beoordeling en de meting, bedoeld in het eerste lid, moeten geprogrammeerd en op een kundige wijze worden uitgevoerd en moeten representatief zijn voor de blootstelling aan geluid op de arbeidsplaats gedurende de dagelijkse arbeidstijd. De beoordeling en de meting moeten met passende tussenpozen worden herhaald, doch in elk geval indien er voor het geluid op de arbeidsplaats relevante veranderingen plaatsvinden in de arbeid of de omstandigheden waaronder deze arbeid wordt verricht en indien er redenen zijn om aan te nemen, dat de uitgevoerde beoordeling of meting onjuist is.

3. De bij de meting gebruikte methoden en apparaten moeten aan de

desbetreffende omstandigheden zijn aangepast. Met name moet daarbij worden gelet op de kenmerken van het te meten geluid en de omgevingsfactoren. De meetmethode en het meetapparaat dienen op elkaar te zijn afgestemd. De gebruikte methoden en apparaten moeten geschikt zijn om te bepalen of de krachtens de artikelen 236b, 236c en 236e vastgestelde niveaus van schadelijk geluid al dan niet worden overschreden.

4. De ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan, de betrokken personen wordt de gelegenheid gegeven een oordeel over de wijze van beoordeling en meting kenbaar te maken. De ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan, de betrokken personen krijgen op hun verzoek uitleg over de betekenis van de meetresultaten.

5. De resultaten van de ingevolge dit artikel uitgevoerde beoordelingen en metingen moeten in een doelmatig register en gedurende ten minste 10 jaren worden bewaard. De resultaten worden, voorzien van een toelichting, ter kennis gebracht van de ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan, van de betrokken werkzame personen. De bedrijfs-geneeskundige dienst, bedoeld in artikel 223, dan wel, indien artikel 223, vierde lid, toepassing heeft gevonden, de desbetreffende geneeskundige, heeft toegang tot de resultaten van de ingevolge dit artikel uitgevoerde beoordelingen en metingen.

6. Onze Minister kan ter uitvoering van dit artikel nadere regelen stellen.

Artikel 236b

1. Werktuigen, werktuigdelen, drijfwerken, gereedschappen, ketels en andere toestellen, met alles wat daartoe behoort, moeten van zodanige constructie zijn, zodanig zijn ingericht, opgesteld of ondersteund zijn en zodanig worden onderhouden, dat zij bij het in werking zijn geen schadelijk geluid veroorzaken, tenzij zulks redelijkerwijs niet kan worden gevegd.

2. Het verrichten van werkzaamheden moet zodanig geschieden dat daarbij geen schadelijk geluid wordt veroorzaakt, tenzij zulks redelijkerwijs niet kan worden gevegd.

3. Indien de uitzondering, vervat in de laatste zinsnede van het eerste of tweede lid, van toepassing is, moeten overeenkomstig een programma doelmatige voorzieningen zijn aangebracht, waardoor zoveel mogelijk wordt voorkomen dat schadelijk geluid heerst in een ruimte waarin personen arbeid verrichten, tenzij zulks redelijkerwijs niet kan worden gevegd.

4. In gevallen waarin voorzieningen, aangebracht ingevolge het derde lid, de daar bedoelde personen onvoldoende bescherming bieden tegen het schadelijk geluid en in gevallen waarin het aanbrengen van vorenbedoelde voorzieningen redelijkerwijs niet kan worden gevegd, moeten overeenkomstig een programma doeltreffende maatregelen genomen zijn om de blootstellingsduur alsmede het aantal personen die aan schadelijk geluid worden blootgesteld zo veel mogelijk te beperken.

5. Onze Minister kan met betrekking tot mijnbouwkundig werk één of meer niveaus vaststellen, waarboven geluid voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid wordt geacht schadelijk te zijn in de zin van die leden.

6. De betrokken personen en, indien aanwezig, de ondernemingsraad worden in kennis gesteld van de redenen waarom de in de laatste zinsnede van het eerste, tweede en derde lid vervatte uitzonderingen van toepassing zijn, van de ingevolge het derde lid aangebrachte voorzieningen en van de ingevolge het vierde lid genomen maatregelen.

Artikel 236c

1. In gevallen, waarin personen kunnen worden blootgesteld aan een door Onze Minister voor de toepassing van dit artikellid vastgesteld schadelijk geluidsniveau, moeten doelmatige gehoorbeschermingsmiddelen in voldoende aantal worden verstrekt.

2. Onze Minister kan de niveaus van schadelijk geluid vaststellen waarboven door personen gehoorbeschermingsmiddelen moeten worden gebruikt.

3. De gehoorbeschermingsmiddelen, bedoeld in het eerste en tweede lid, dienen een demping van het geluid te bieden tot het in het eerste lid bedoelde niveau. Indien een zodanige demping technisch niet mogelijk is, moet door de gehoorbeschermingsmiddelen ten minste een demping van het geluid worden geboden tot beneden het krachtens het tweede lid vastgestelde niveau van schadelijk geluid. De gehoorbeschermingsmiddelen moeten in goede staat verkeren en zindelijk worden gehouden. De betrokken personen wordt de gelegenheid gegeven een oordeel over de keuze van de soort gehoorbeschermingsmiddelen kenbaar te maken. Het ongevalsrisico verbonden aan het gebruik van gehoorbeschermingsmiddelen moet zoveel als redelijkerwijs mogelijk is door doelmatige maatregelen zijn beperkt.

4. De plaatsen waar overschrijding van ten minste één van de krachtens het tweede lid vastgestelde niveaus van schadelijk geluid kan worden verwacht, dienen duidelijk te zijn afgebakend en te zijn gemarkeerd door signalen. Alleen personen die beroepshalve of uit hoofde van hun functie deze plaatsen moeten betreden, mogen daar worden toegelaten.

5. Personen, waarvan waarschijnlijk is dat ze worden blootgesteld aan een van de door Onze Minister voor de toepassing van dit artikellid vastgesteld niveaus van schadelijk geluid, krijgen zo nodig een opleiding over:

- a. de mogelijke gevaren voor het gehoor als gevolg van blootstelling aan geluid;
- b. de bestaande regelgeving met betrekking tot geluid en de op grond van deze regelgeving genomen maatregelen;
- c. de gevallen waarin gehoorbeschermingsmiddelen ter beschikking moeten worden gesteld alsmede de gevallen waarin en wijze waarop gehoorbeschermingsmiddelen moeten worden gebruikt;
- d. de inhoud en betekenis van een periodiek te herhalen audiometrisch onderzoek en de gevallen waarin aan werknemers de gelegenheid moet worden geboden om een dergelijk onderzoek te ondergaan.

Artikel 236d

In gevallen waarin personen die bijzondere taken uitvoeren in verband met het uitvoeren van deze taken moeten verblijven op plaatsen waar het niveau van het geluid van dag tot dag sterk varieert en het redelijkerwijze niet kan worden gevergd dat de in artikel 236b, derde en vierde lid, bedoelde voorzieningen en maatregelen aangebracht, onderscheidenlijk genomen worden, gelden de volgende voorschriften:

a. het gemiddelde niveau van het geluid, berekend of gemeten over een periode van een week, mag de voor artikel 236b, vijfde lid, vastgestelde niveau van schadelijk geluid niet overschrijden, tenzij zulks redelijkerwijze niet kan worden gevergd.

b. met regelmatige tussenpozen, doch in elk geval indien er voor het geluid op de arbeidsplaats relevante veranderingen plaatsvinden in de arbeid of de omstandigheden waaronder deze arbeid wordt verricht, moet worden gecontroleerd of nog wordt voldaan aan het in onderdeel a genoemde voorschrift.

Artikel 236e

1. Personen die worden blootgesteld aan een door Onze Minister voor de toepassing van dit artikel vastgesteld niveau van schadelijk geluid moeten in de gelegenheid worden gesteld een audiometrisch onderzoek te ondergaan dat erop gericht is de gehoorfunctie van de betrokken persoon zoveel mogelijk in stand te houden.

2. Het audiometrisch onderzoek, bedoeld in het eerste lid, moet worden uitgevoerd door de bedrijfsgeneeskundige dienst, bedoeld in artikel 223, dan wel, indien artikel 223, vierde lid, toepassing heeft gevonden, door een geneeskundige die terzake deskundig is.

3. Zolang de blootstelling aan het in het eerste lid bedoelde niveau van schadelijk geluid duurt, moeten de betrokken personen met tussenpozen van vier jaren opnieuw in de gelegenheid worden gesteld om een audiometrisch onderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid te ondergaan, dan wel met kortere tussenpozen indien dit naar het oordeel van de dienst of de geneeskundige, bedoeld in het tweede lid, noodzakelijk is.

4. Aan de dienst of de geneeskundige, bedoeld in het tweede lid, moet inzage gegeven worden in het in artikel 236a, vijfde lid, bedoelde register en moet de gelegenheid worden geboden om te adviseren over de te nemen persoonlijke beschermende dan wel preventieve maatregelen.

5. De resultaten van het audiometrisch onderzoek moeten gedurende ten minste tien jaar worden bewaard.

6. De betrokken personen moeten in kennis worden gesteld van de resultaten van elk audiometrisch onderzoek dat zij overeenkomstig dit artikel hebben ondergaan.

ARTIKEL II

In het Mijnreglement continentaal plat² worden na artikel 154 vijf nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 154a

1. Op plaatsen, waar personen in verband met door hen te verrichten arbeid moeten verblijven, dient het geluidsniveau te worden beoordeeld en, indien nodig, gemeten ten einde de arbeidsplaatsen te bepalen waar personen aan niveaus van schadelijk geluid kunnen worden blootgesteld.

2. De beoordeling en de meting, bedoeld in het eerste lid, moeten geprogrammeerd en op een kundige wijze worden uitgevoerd en moeten representatief zijn voor de blootstelling aan geluid op de arbeidsplaats gedurende de dagelijkse arbeidstijd. De beoordeling en de meting moeten met passende tussenpozen worden herhaald, doch in elk geval indien er voor het geluid op de arbeidsplaats relevante veranderingen plaatsvinden in de arbeid of de omstandigheden waaronder deze arbeid wordt verricht en indien er redenen zijn om aan te nemen, dat de uitgevoerde beoordeling of meting onjuist is.

3. De bij de meting gebruikte methoden en apparaten moeten aan de desbetreffende omstandigheden zijn aangepast. Met name moet daarbij worden gelet op de kenmerken van het te meten geluid en de omgevingsfactoren. De meetmethode en het meetapparaat dienen op elkaar te zijn afgestemd. De gebruikte methoden en apparaten moeten geschikt zijn om te bepalen of de krachtens de artikelen 154b, 154c en 154e vastgestelde niveaus van schadelijk geluid al dan niet worden overschreden.

4. De ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan, de betrokken personen wordt de gelegenheid gegeven een oordeel over de wijze van beoordeling en meting kenbaar te maken. De ondernemingsraad of, bij

het ontbreken daarvan, de betrokken personen krijgen op hun verzoek uitleg over de betekenis van de meetresultaten.

5. De resultaten van de ingevolge dit artikel uitgevoerde beoordelingen en metingen moeten in een doelmatig register en gedurende ten minste 10 jaren worden bewaard. De resultaten worden, voorzien van een toelichting, ter kennis gebracht van de ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan, van de betrokken werkzame personen. De bedrijfs-geneeskundige dienst, bedoeld in artikel 143, dan wel, indien artikel 143, derde lid, toepassing heeft gevonden, de desbetreffende geneeskundige, heeft toegang tot de resultaten van de ingevolge dit artikel uitgevoerde beoordelingen en metingen.

6. Onze Minister kan ter uitvoering van dit artikel nadere regelen stellen.

Artikel 154b

1. Werktuigen, werktuigdelen, drijfwerken, gereedschappen, ketels en andere toestellen, met alles wat daartoe behoort, moeten van zodanige constructie zijn, zodanig zijn ingericht, opgesteld of ondersteund zijn en zodanig worden onderhouden, dat zij bij het in werking zijn geen schadelijk geluid veroorzaken, tenzij zulks redelijkerwijs niet kan worden gevergd.

2. Het verrichten van werkzaamheden moet zodanig geschieden dat daarbij geen schadelijk geluid wordt veroorzaakt, tenzij zulks redelijkerwijs niet kan worden gevergd.

3. Indien de uitzondering, vervat in de laatste zinsnede van het eerste of tweede lid, van toepassing is, moeten overeenkomstig een programma doelmatige voorzieningen zijn aangebracht, waardoor zoveel mogelijk wordt voorkomen dat schadelijk geluid heerst in een ruimte waarin personen arbeid verrichten, tenzij zulks redelijkerwijs niet kan worden gevergd.

4. In gevallen waarin voorzieningen, aangebracht ingevolge het derde lid, de daar bedoelde personen onvoldoende bescherming bieden tegen het schadelijk geluid en in gevallen waarin het aanbrengen van vorenbedoelde voorzieningen redelijkerwijs niet kan worden gevergd, moeten overeenkomstig een programma doeltreffende maatregelen genomen zijn om de blootstellingsduur alsmede het aantal personen die aan schadelijk geluid worden blootgesteld zo veel mogelijk te beperken.

5. Onze Minister kan met betrekking tot mijnbouwkundig onderzoek of het winnen van delfstoffen één of meer niveaus vaststellen, waarboven geluid voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid wordt geacht schadelijk te zijn in de zin van die leden.

6. De betrokken personen en, indien aanwezig, de ondernemingsraad worden in kennis gesteld van de redenen waarom de in de laatste zinsnede van het eerste, tweede en derde lid vervatte uitzonderingen van toepassing zijn, van de ingevolge het derde lid aangebrachte voorzieningen en van de ingevolge het vierde lid genomen maatregelen.

Artikel 154c

1. In gevallen, waarin personen kunnen worden blootgesteld aan een door Onze Minister voor de toepassing van dit artikellid vastgesteld schadelijk geluidsniveau, moeten doelmatige gehoorbeschermingsmiddelen in voldoende aantal worden verstrekt.

2. Onze Minister kan de niveaus van schadelijk geluid vaststellen waarboven door personen gehoorbeschermingsmiddelen moeten worden gebruikt.

3. De gehoorbeschermingsmiddelen, bedoeld in het eerste en tweede lid, dienen een demping van het geluid te bieden tot het in het eerste lid bedoelde niveau. Indien een zodanige demping technisch niet mogelijk is,

moet door de gehoorbeschermingsmiddelen ten minste een demping van het geluid worden geboden tot beneden het krachtens het tweede lid vastgestelde niveau van schadelijk geluid. De gehoorbeschermingsmiddelen moeten in goede staat verkeren en zindelijk worden gehouden. De betrokken personen wordt de gelegenheid gegeven een oordeel over de keuze van de soort gehoorbeschermingsmiddelen kenbaar te maken. Het ongevalsrisico verbonden aan het gebruik van gehoorbeschermingsmiddelen moet zo veel als redelijkerwijs mogelijk is door doelmatige maatregelen zijn beperkt.

4. De plaatsen waar overschrijding van ten minste één van de krachtens het tweede lid vastgestelde niveaus van schadelijk geluid kan worden verwacht, dienen duidelijk te zijn afgebakend en te zijn gemarkeerd door signalen. Alleen personen die beroepshalve of uit hoofde van hun functie deze plaatsen moeten betreden mogen daar worden toegelaten.

5. Personen, waarvan waarschijnlijk is dat ze worden blootgesteld aan een van de door Onze Minister voor de toepassing van dit artikellid vastgesteld niveaus van schadelijk geluid, krijgen zo nodig een opleiding over:

- a. de mogelijke gevaren voor het gehoor als gevolg van blootstelling aan geluid;
- b. de bestaande regelgeving met betrekking tot geluid en de op grond van deze regelgeving genomen maatregelen;
- c. de gevallen waarin gehoorbeschermingsmiddelen ter beschikking moeten worden gesteld alsmede de gevallen waarin en wijze waarop gehoorbeschermingsmiddelen moeten worden gebruikt;
- d. de inhoud en betekenis van een periodiek te herhalen audiometrisch onderzoek en de gevallen waarin aan werknemers de gelegenheid moet worden geboden om een dergelijk onderzoek te ondergaan.

Artikel 154d

In gevallen waarin personen die bijzondere taken uitvoeren in verband met het uitvoeren van deze taken moeten verblijven op plaatsen waar het niveau van het geluid van dag tot dag sterk varieert en het redelijkerwijze niet kan worden gevegd dat de in artikel 154b, derde en vierde lid, bedoelde voorzieningen en maatregelen aangebracht, onderscheidenlijk genomen worden, gelden de volgende voorschriften:

- a. het gemiddelde niveau van het geluid, berekend of gemeten over een periode van een week, mag de voor artikel 154b, vijfde lid, vastgestelde niveau van schadelijk geluid niet overschrijden, tenzij zulks redelijkerwijze niet kan worden gevegd.
- b. met regelmatige tussenpozen, doch in elk geval indien er voor het geluid op de arbeidsplaats relevante veranderingen plaatsvinden in de arbeid of de omstandigheden waaronder deze arbeid wordt verricht, moet worden gecontroleerd of nog wordt voldaan aan het in onderdeel a genoemde voorschrift.

Artikel 154e

1. Personen die worden blootgesteld aan een door Onze Minister voor de toepassing van dit artikel vastgesteld niveau van schadelijk geluid moeten in de gelegenheid worden gesteld een audiometrisch onderzoek te ondergaan dat erop gericht is de gehoorfunctie van de betrokken persoon zoveel mogelijk in stand te houden.

2. Het audiometrisch onderzoek, bedoeld in het eerste lid, moet worden uitgevoerd door de bedrijfsgeneeskundige dienst, bedoeld in artikel 143, dan wel, indien artikel 143, derde lid, toepassing heeft gevonden, door een geneeskundige die terzake deskundig is.

3. Zolang de blootstelling aan het in het eerste lid bedoelde niveau van schadelijk geluid duurt, moeten de betrokken personen met tussenpozen

van vier jaren opnieuw in de gelegenheid worden gesteld om een audiometrisch onderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid te ondergaan, dan wel met kortere tussenpozen indien dit naar het oordeel van de dienst of de geneeskundige, bedoeld in het tweede lid, noodzakelijk is.

4. Aan de dienst of de geneeskundige, bedoeld in het tweede lid, moet inzage gegeven worden in het in artikel 154a, vijfde lid, bedoelde register en moet de gelegenheid worden geboden om te adviseren over de te nemen persoonlijke beschermende dan wel preventieve maatregelen.

5. De resultaten van het audiometrisch onderzoek moeten gedurende ten minste tien jaar worden bewaard.

6. De betrokken personen moeten in kennis worden gesteld van de resultaten van elk audiometrisch onderzoek dat zij overeenkomstig dit artikel hebben ondergaan.

¹ Stb. 1964, 538, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 7 september 1993, Stb. 500

² Stb. 1983, 83, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 7 september 1993, Stb. 500

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 januari 1994, nr. 7

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 december 1993

Beatrix

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

Uitgegeven de *dertigste* december 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Balin

Algemeen

Gebleken is dat een aantal EEG-richtlijnen in de sfeer van de arbeidsomstandigheden aparte uitvoering behoeft in de mijnwetgeving. In artikel 2, zesde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet is de mijnbouwsector namelijk van de werking van deze wet uitgezonderd. De bij of krachtens deze wet reeds uitgevoerde EEG-richtlijnen werken daardoor niet door in de mijnbouwsector.

De richtlijnen waar het om gaat zijn inmiddels geïnventariseerd en voor het uitvoeren ervan is een werkprogramma met een strakke doch realistische tijdsplanning opgesteld. De realisering van dit programma betekent dat aan het einde van dit jaar een aanzienlijk deel van de daarvoor benodigde algemene maatregelen van bestuur ter uitvoering van deze richtlijnen bij de ministerraad zal zijn ingediend. Dit besluit is het eerste in het genoemde programma.

Dit besluit tot wijziging van het Mijnreglement 1964 en het Mijnbouwreglement continentaal plat strekt tot uitvoering van de richtlijn nr. 86/188/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12 mei 1986 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk (PbEG L 137) (verder: de richtlijn).

Het betreft hier de derde bijzondere richtlijn in de zin van de richtlijn nr. 80/1107/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 november 1980, betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk (PbEG L 327), de zogenaamde eerste kaderrichtlijn. Voor een aantal agentia zullen door de Raad van de Europese Gemeenschappen bijzondere richtlijnen worden vastgesteld, waarin grenswaarden en andere specifieke voorschriften zijn opgenomen. Geluid is het derde agens, waarvoor dit is geschied. De andere agentia waarvoor bijzondere richtlijnen reeds zijn vastgesteld zijn asbest en metallisch lood en zijn ionverbindingen.

De richtlijn houdt in hoofdzaak het volgende in. Het geluidsniveau op de arbeidsplaats dient volgens een daartoe opgesteld plan te worden beoordeeld en zonodig gemeten ten einde de arbeidsplaatsen te bepalen waar werknemers aan niveaus van schadelijk geluid kunnen worden blootgesteld.

De gevaren van de blootstelling aan geluid voor de gezondheid van de werknemers moeten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is worden beperkt. In eerste aanleg dient dit te geschieden door maatregelen aan de bron van het geluid te treffen.

Daarnaast bevat de richtlijn een aantal voorschriften dat eerst van toepassing is wanneer uit de beoordeling dan wel de meting is gebleken dat bepaalde en in de richtlijn genoemde geluidsniveaus worden overschreden.

Zo kent de richtlijn een geluidsniveau, bij overschrijding waarvan de werkgever een programma van technische en/of organisatorische maatregelen moet opstellen en uitvoeren om de blootstelling van werknemers aan geluid te verminderen.

Tevens is in de richtlijn het geluidsniveau vastgelegd van waar af werknemers in de gelegenheid moeten worden gesteld een controle van hun gehoorfunctie te ondergaan, het zgn. audiometrisch onderzoek. Ook de verstrekking en het gebruik van gehoorbeschermingsmiddelen, die een voorgeschreven demping van het geluid moeten bieden, dient eerst vanaf een bepaald geluidsniveau plaats te vinden. Ten slotte schrijft de richtlijn voor in welke gevallen de arbeidsplaats afgebakend en door (waarschuwings)signalen gemarkeerd dient te worden.

Overigens zij nog opgemerkt dat de richtlijn een minimumregeling is. Verdergaande bescherming van de werknemers door de Lid-Staten is geoorloofd.

Voor de andere sectoren dan de mijnbouw is de richtlijn reeds uitgevoerd met het koninklijk besluit van 15 november 1991 tot wijziging van het Veiligheidsbesluit voor fabrieken of werkplaatsen 1938, het Landbouwveiligheidsbesluit, het Veiligheidsbesluit Stuwadoorsarbeid, het Veiligheidsbesluit Binnenvaart en het Veiligheidsbesluit restgroepen (Stb. 598). Al deze besluiten zijn gebaseerd op de Arbeidsomstandighedenwet. Doordat de mijnbouwsector van de werking van de Arbeidsomstandighedenwet is uitgezonderd (artikel 6), moet de richtlijn echter afzonderlijk voor de mijnbouwwetgeving worden uitgevoerd.

Ten einde nodeloze verschillen tussen de algemene wetgeving met betrekking tot lawaai en de mijnbouwwetgeving met betrekking tot lawaai te voorkomen, is bij het onderhavige besluit zo veel mogelijk aansluiting bij de Veiligheidsbesluiten gezocht. Desalniettemin zijn er enige kleine verschillen tussen de teksten in de Veiligheidsbesluiten en die in de mijnreglementen. De meeste van deze verschillen volgen uit het feit dat er aansluiting is gezocht bij het woordgebruik en de systematiek van de mijnreglementen. Dit betekent bij voorbeeld dat het woord «werknemers» is vervangen door «personen», omdat de mijnreglementen niet alleen zien op de bescherming van de werknemers in de mijnbouw, maar op de bescherming van alle bij mijnactiviteiten aanwezige personen. Ook zijn er enige bepalingen toegevoegd om voldoende uitvoering aan de richtlijn te kunnen geven. Andere verschillen zullen in het artikelsgewijze gedeelte van de toelichting worden verklaard.

Drie van de op de Arbeidsomstandighedenwet gebaseerde veiligheidsbesluiten kenden sinds enige jaren al voorschriften die strekken tot bescherming van werknemers tegen lawaaislechthoerendheid (het Veiligheidsbesluit voor fabrieken of werkplaatsen 1938 en het Landbouwveiligheidsbesluit sinds 1987 en het Veiligheidsbesluit restgroepen sinds 1990). Aangezien deze voorschriften een integrerend onderdeel vormen van de uitvoering van de richtlijn in deze besluiten, zijn ze overgenomen in de beide mijnregelementen.

Aan de richtlijn ligt het beginsel ten grondslag dat schadelijk geluid aan de bron moet worden bestreden. Lawaai bestrijding dient te geschieden door het treffen van technische maatregelen en voorzieningen, zoals aanpassing van machines, werkzaamheden en werkruimtes. Wanneer technische maatregelen redelijkerwijs niet gevergd kunnen worden, dienen organisatorische maatregelen te worden getroffen, waarbij het aantal personen dat aan schadelijk geluid blootstaat zoveel mogelijk moet worden beperkt.

Het Staatstoezicht op de Mijnen is belast met het toezicht op de naleving van de in dit besluit neergelegde voorschriften. Het heeft hiervoor geen uitbreiding van formatieplaatsen nodig.

De ervaring die in de afgelopen jaren is opgedaan met de handhaving van vergelijkbare geluidsvoorschriften in het Veiligheidsbesluit voor fabrieken of werkplaatsen 1938, het Veiligheidsbesluit Stuwadoorsarbeid, het Veiligheidsbesluit Binnenvaart en het Veiligheidsbesluit restgroepen rechtvaardigt de verwachting dat als gevolg van dit besluit de werkdruk van het openbaar ministerie en de rechterlijke macht niet noemenswaardig zal toenemen.

De kosten en de baten van deze regeling zullen per onderneming kunnen verschillen en zijn derhalve niet vooraf kwantificeerbaar. Een macro-economische extrapolatie van de kosten is evenmin te maken. Dit geldt eveneens voor de onderhavige regelgeving voor zover het betreft de kosten die gemoeid zullen zijn met het treffen van technische voorzieningen ten behoeve van de lawaaireductie en de verplichting om het geluidsniveau op de arbeidsplaats te beoordelen en, indien nodig, te meten. Deze kosten zullen immers per onderneming verschillen en zijn

derhalve vooraf niet kwantificeerbaar. De kosten van een audiometrisch onderzoek bedragen ongeveer f 50,00 per te onderzoeken persoon.

De voorliggende regelgeving heeft geen bijzondere gevolgen voor de positie van vrouwen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

De richtlijn is op gelijke wijze uitgevoerd in het Mijnreglement 1964 (Mr64) en het Mijnreglement continentaal plat (Mrcp). De artikelen 236a-236e van het Mijnreglement 1964 zijn derhalve identiek (met uitzondering van verwijzingen naar andere artikelen) aan de artikelen 154a-154e van het Mijnreglement continentaal plat. Hetgeen hieronder over het Mijnreglement 1964 wordt opgemerkt, geldt dus op gelijke wijze voor het Mijnreglement continentaal plat.

Artikel I

Artikelen 236a Mr64 en 154a Mrcp

Op grond van het eerste lid van deze artikelen dient op plaatsen, waar personen in verband met de arbeid moeten verblijven het geluidsniveau te worden beoordeeld en, indien nodig, gemeten. De beoordeling en de meting strekken ertoe vast te stellen op welke arbeidsplaatsen werknemers kunnen worden blootgesteld aan niveaus van schadelijk geluid.

Met het begrip beoordelen wordt aangegeven dat het daarbij gaat om een kwalitatieve handeling, in tegenstelling tot de meting die als een zuiver kwantitatieve handeling moet worden beschouwd, waarvoor geschikte meetapparatuur dient te worden gebruikt.

Niet in alle gevallen behoeft naast een beoordeling tevens een meting plaats te vinden. Wanneer uit de beoordeling van de betrokken arbeidsplaats blijkt dat communicatie zonder stemverheffing op een afstand van ongeveer een meter goed mogelijk is, mag er van worden uitgegaan dat er geen blootstelling aan schadelijk geluid plaatsvindt en kan met een beoordeling worden volstaan. Ook wanneer op de arbeidsplaats slechts één geluidsbron aanwezig is, waarvan bijvoorbeeld op grond van de betrokken fabriekgegevens ondubbelzinnig blijkt dat een geluidsniveau wordt veroorzaakt dat blijft onder de krachtens dit besluit vastgestelde niveaus van schadelijk geluid, behoeft er niet te worden gemeten.

In het tweede en het derde lid van dit artikel is, overeenkomstig het ter zake bepaalde in de richtlijn, voorgeschreven op welke wijze de beoordeling en de meting dienen te worden uitgevoerd.

In artikel 10 van de richtlijn wordt bepaald dat de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen nog voor 1 januari 1994 preciezere aanwijzingen voor de meting van het geluid zal trachten vast te stellen. Het is daarenboven zeer wel denkbaar dat op termijn ook voor de beoordeling meer gedetailleerde voorschriften noodzakelijk worden geacht. Met het oog daarop is in het zesde lid van artikel 236a aan de Minister van Economische Zaken de bevoegdheid toegekend om nadere regelen te stellen.

Artikelen 236b Mr64 en 154b Mrcp

In de aanvang van het eerste lid is aansluiting gezocht bij de opsomming in het eerste lid van de artikelen 106 Mr64 en 83 Mrcp in plaats van bij de opsomming in het eerste lid van artikel 179b van het Veiligheidsbesluit voor fabrieken of werkplaatsen 1938.

Aan het eerste en tweede lid ligt het beginsel ten grondslag, dat schadelijk geluid aan de bron moet worden bestreden. Dit brengt met zich

mee dat lawaaibestrijding in de eerste plaats dient te geschieden door het treffen van technische maatregelen en voorzieningen zoals aanpassing van toestellen, werkzaamheden en werkruimtes. Wanneer technische maatregelen redelijkerwijs niet kunnen worden geveerd, moeten organisatorische maatregelen worden getroffen, waarbij het aantal werknemers dat blootstaat aan het schadelijk geluid zoveel mogelijk moet worden beperkt.

De naleving van het bepaalde in het eerste tot en met vierde lid is vereist, tenzij zulks redelijkerwijze niet kan worden geveerd. Wanneer het in acht nemen van de voor schadelijk geluid vastgestelde norm andere zwaarwegende belangen waarvoor de werkgever ook verantwoordelijk is, te zeer zou schaden, dient de werkgever tot een belangenafweging te komen, waarvan het resultaat aan de redelijkheid wordt getoetst. Bij een dergelijke belangenafweging dienen met name de technische, operationele en economische haalbaarheid van geluidwerende maatregelen en de ernst van de situatie in beschouwing te worden genomen.

Wat betreft het aspect van de technische haalbaarheid dienen werkgevers zich in beginsel te houden aan hetgeen overeenkomt met de algemeen erkende stand van de lawaaibestrijdingstechniek en met de stand van de lawaaibestrijdingstechniek in de betrokken bedrijfstak.

Afspraken, gemaakt met de werknemers dan wel de werknemersvertegenwoordigers met betrekking tot een goede planmatige aanpak van de lawaaiproblematiek en de voorzieningen en maatregelen die in overeenstemming met deze afspraken reeds zijn getroffen, zullen een rol kunnen spelen bij de beoordeling of al dan niet terecht een beroep op de redelijkerwijsclausule wordt gedaan.

Akoestisch goede technische voorzieningen kunnen echter in bepaalde gevallen operationeel niet haalbaar zijn. Hierbij kan worden gedacht aan situaties waarin bijvoorbeeld de bereikbaarheid van de installatie voor controle en onderhoud dan wel inspectie van het produkt wordt verminderd, de ventilatie- dan wel de koelmogelijkheden worden beperkt door het omkassen en het gebruik van geluidsisolerend materiaal, het gewicht van handwerktuigen wordt verhoogd door het inbouwen van dempers etc. In deze gevallen kan het zich voordoen dat het aanbrengen van technische voorzieningen in redelijkheid niet kan worden geveerd.

Indien de financiële situatie van een bedrijf van dien aard is, dat er geen voorzieningen kunnen worden getroffen welke overeenkomen met de stand van de lawaaibestrijdingstechniek, zal de werkgever niet zonder meer met een beroep op de redelijkerwijsclausule de in zijn bedrijf te hoge geluidsniveaus kunnen rechtvaardigen. Wanneer door bepaalde investeringen de concurrentieverhoudingen te sterk zouden worden verstoord of de investerings- en exploitatiekosten in absolute zin te hoog zouden zijn, zal de werkgever zich vooralsnog op de redelijkerwijsclausule kunnen beroepen.

In bovenstaande gevallen zal de aanpak van de lawaaiproblematiek opgenomen moeten worden in een programmering en planning op termijn. Overigens zal in bestaande situaties rekening moeten worden gehouden met de economische levensduur van de machines. De economische levensduur als zodanig vormt evenwel geen absoluut gegeven: in die gevallen waarin bij overschrijding van de norm door het treffen van relatief eenvoudige voorzieningen een lager geluidsniveau gerealiseerd kan worden, zal dit ook in redelijkheid verlangd kunnen worden.

Bij nieuwbouw en bij investeringen in nieuwe produktiemiddelen dient in een vroeg stadium aandacht te worden besteed aan de lawaaiproblematiek. Bij een beroep op de redelijkerwijsclausule in nieuwe situaties zullen niet de kosten worden beoordeeld voor aanvullende voorzieningen achteraf, maar de kosten welke gemaakt hadden moeten worden ten tijde van de bestelling van de nieuwe installatie of apparatuur. Wanneer blijkt dat geen aandacht aan de lawaaibestrijding werd besteed,

zal niet met succes een beroep op de redelijkerwijsclausule kunnen worden gedaan. Evenmin zullen in het verleden opgelopen achterstanden zonder meer met een beroep op de redelijkerwijsclausule kunnen worden gelegitimeerd.

Zoals hierboven reeds is opgemerkt, is de regeling gebaseerd op het principe dat schadelijk geluid aan de bron moet worden bestreden, dat wil zeggen dat ter voorkoming van gehoorschade bij werknemers geen toestellen mogen worden gebruikt, die bij het in werking zijn schadelijk geluid veroorzaken. Daar waar toestellen etc. weliswaar schadelijk geluid veroorzaken maar hieraan of geen werknemers worden blootgesteld of sprake is van een zodanig kortdurende blootstelling dat de individueel ontvangen geluidsdosis moet worden beschouwd als niet schadelijk voor het gehoor, zal in redelijkheid van de werkgever niet kunnen worden gevergd om voorzieningen aan te brengen ten behoeve van de lawaaireductie.

Artikelen 236c Mr64 en 154c Mrcp

De gehoorbeschermingsmiddelen dienen ergonomisch verantwoord te zijn (zie het begrip «doelmatig» in de eerste volzin van het eerste lid).

Verder dienen de gehoorbeschermingsmiddelen volgens het derde lid een bepaalde demping van het geluid te bieden. Doelmatige maatregelen moeten zijn genomen om de risico's verbonden aan het dragen van gehoorbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk te beperken. Een van de risico's die het gebruik van de genoemde beschermingsmiddelen met zich kan brengen is dat waarschuwingssignalen niet gehoord worden. Een doelmatige maatregel in een dergelijk geval is bijvoorbeeld een waarschuwingssysteem met lichtsignalen.

In het vierde lid is eveneens bepaald in welke gevallen markering en afbakening van de arbeidsplaats dient plaats te vinden. Voor alle duidelijkheid zij nog opgemerkt dat de afbakening van de betrokken arbeidsplaats op eenvoudige wijze gerealiseerd kan worden bijvoorbeeld door het aanbrengen van zogenaamd afbakeningslint. De Nadere regelen Mijnreglement continentaal plat veiligheidssignalering op de arbeidsplaats en de Nadere regelen Mijnreglement 1964 veiligheidssignalering op de arbeidsplaats zijn van toepassing.

In het vijfde lid is ten slotte bepaald over welke aspecten aan personen, die arbeid verrichten waarbij blootstelling plaatsvindt aan schadelijke geluidsniveaus, voorlichting moet worden gegeven. Deze bepaling is conform hetgeen hierover in de richtlijn is bepaald.

Artikelen 236d Mr64 en 154d Mrcp

Dit artikel ziet op de situatie dat personen in verband met de bijzondere taken die zij verrichten, moeten verblijven op plaatsen waar het geluidsniveau van dag tot dag sterk varieert en dat het redelijkerwijs niet kan worden gevergd dat de in artikel 236b, derde en vierde lid, Mr64, resp. 154b, derde en vierde lid, Mrcp bedoelde voorzieningen en maatregelen aangebracht onderscheidenlijk genomen worden. Bij sterk variërende geluidsniveaus kan er bijvoorbeeld sprake zijn van een zodanig kortdurende blootstelling aan schadelijk geluid dat in redelijkheid van de werkgever niet kan worden gevergd om voorzieningen aan te brengen ten behoeve van lawaaireductie. In dergelijke gevallen geldt op grond van artikel 236d, resp. 154d een weekgemiddelde voor de blootstelling aan geluid.

Artikelen 236e Mr64 en 154e Mrcp

Op grond van het eerste lid van deze artikelen dienen personen, die worden blootgesteld aan een door de Minister van Economische Zaken

voor de toepassing van dit artikel vastgesteld niveau van schadelijk geluid, in de gelegenheid te worden gesteld om een onderzoek van de gehoorfunctie te ondergaan, het zogenaamde audiometrisch onderzoek.

Mocht een dienst die het onderzoek, bedoeld in artikel 229, eerste en tweede lid, Mr64, resp. 143, eerste en tweede lid, Mrcp uitvoert onverhoopt niet zelf over de nodige deskundigheid beschikken, dan mag deze ook door de dienst worden ingehuurd, zolang het onderzoek maar onder verantwoordelijkheid van de dienst wordt uitgevoerd.

Zolang de blootstelling aan het voor de toepassing van artikel 236e vastgestelde niveau van schadelijk geluid voortduurt, moeten de betrokken personen ten minste éénmaal in de vier jaar opnieuw in de gelegenheid worden gesteld om een audiometrisch onderzoek te ondergaan.

Voor de beantwoording van de vraag óf de blootstelling aan het voor de toepassing van dit artikel vastgestelde niveau van schadelijk geluid voortduurt, dient gewezen te worden op het voorschrift vervat in artikel 236a, tweede lid. De beoordeling en de meting moeten in elk geval worden herhaald, indien er voor het geluid op de arbeidsplaats relevante veranderingen plaatsvinden in de arbeid of de omstandigheden waaronder deze arbeid wordt verricht.

De laatste zinsnede van het derde lid, voorziet in de mogelijkheid dat de dienst, die het audiometrisch onderzoek uitvoert, bepaalt dat de betrokkene niet pas over vier jaar, maar op een eerder tijdstip in de gelegenheid moet worden gesteld opnieuw een audiometrisch onderzoek te ondergaan.

Uiteraard zal hiertoe slechts dan worden besloten indien dit naar het oordeel van de dienst noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat bij het eerste audiometrisch onderzoek is geconstateerd dat de betrokkene een beginnende gehoorschade heeft.

Ook als uit het eerste onderzoek blijkt dat iemand een bijzondere gevoeligheid voor gehoorschade als gevolg van lawaai vertoont, kan daarmee bij het bepalen van de frequentie van het onderzoek rekening worden gehouden.

Opgemerkt zij nog dat met de in de artikelen 236e Mr64 en 154e Mrcp vervatte periodiciteit van het audiometrisch onderzoek een verdergaande bescherming van de personen wordt gerealiseerd, dan waartoe de richtlijn verplicht.

Transponeringstabel I

Richtlijn (lawaai)	Mijnreglement 1964	Mijnreglement continentaal plat
1	behoeft geen uitvoering	
2	behoeft geen uitvoering	
3.1	236a.1	154a.1
3.2	236a.2 en 3	154a.2 en 3
3.3	optioneel	
3.4	236a.2 en 4	154a.2 en 4
3.5	236a.5	154a.5
4.1	236a.4 en 236c.5	154a.4 en 154c.5
4.2	236c.4	154c.4
5.1	236b.1 en 2	154b.1 en 2
5.2	236b.3 en 6	154b.3 en 6
6	236c.1-3	154c.1-3
7	236e	154e
8.1	236b.1	154b.1
8.2	behoeft geen uitvoering	
9.1	236d	154d
9.2	optie niet overgenomen	
10	behoeft geen uitvoering	
11	behoeft geen uitvoering/is door SZW al gedaan	
12	als bij de artt. 3 en 7	
13	behoeft geen aparte uitvoering	
14	behoeft geen uitvoering	

Transponeringstabel II

Veiligheidsbesluit voor fabrieken of werkplaatsen 1938	Mijnreglement 1964	Mijnreglement continentaal plat
179a	236a	154a
179b.1-5 +.9	236b	154b
179b.6-8	236c.1-4	154c.1-4
-	236c.5	154c.5
179c	236d	154d
179d	236e	154e
179e-h	-	-

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen